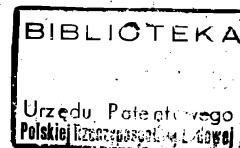

10 września 1930 r.

G06c 1/00

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 12282.

Stanisław Stefański
(Kołomyja, Polska).

Kl. 42 m 34.

42 m¹ 1/00

Przyrząd do mnożenia i dzielenia.

Zgłoszono 2 kwietnia 1929 r.

Udzielono 8 lipca 1930 r.

Przedmiotem wynalazku jest przyrząd do mnożenia i dzielenia o prostej konstrukcji, nadający się dla kupców, urzędników rachunkowych i t. d.

Fig. 1 przedstawia przyrząd według wynalazku w widoku zgóry; fig. 2 — w przekroju poprzecznym, a fig. 3 — wałek w widoku z boku.

Drewniana, blaszana lub z podobnego materiału wykonana skrzyneczka *a* daje się pomieścić w kieszeni, gdyż posiada niewielkie wymiary. Wzdłuż skrzyneczki osadzone są obrotowo cztery wałki *b*, *b*¹ na czopach *c*, *c*¹. Osiowe położenie wałków reguluje się płytką *d*, dociskaną nakrętkami *e*. Na czopach *c*¹ osadzone są karbowane główki *f*, które obraca się wałki *b* zawsze w prawo. Na wałkach *b* nawinięta

jest papierowa lub płócienna taśma *g* z odpowiednio ułożoną tabliczką mnożenia.

W pierwszym szeregu znajdują się liczby od 4 — 50 w kolejności co druga; w drugim szeregu — co trzecia liczba od 6 — 75 i t. d. Po lewej stronie każdego szeregu umieszczona jest liczba, odmiennym kolorem wykonana, będąca mnożną, a więc w pierwszym szeregu — 2, w drugim — 3 i t. d. do 100. Taśma *g* przewija się z jednego wałka na drugi wpoprzek szczelin *h* i *l*, posiadających podziałki 2—25 i 26—50; na taśmie tej umieszczona jest z jednej strony tabliczka mnożenia 2—25 przez 2—100, a z drugiej 26—50 przez 2—100. Na drugiej parze wałków *b*¹ nawinięta jest taśma *h* z tabliczką mnożenia 51—75 przez 2—100, oraz 76—100 przez 2—100. Iloczy-

ny odczytuje się odpowiednio w szczelinach m i n .

Na przyrządzie otrzymać zatem można iloczyny liczb od 2—100 przez 2—100, czyli największy iloczyn jest 10.000. Dla większych liczb rozdziela się mnożną lub mnożnik na dwa lub kilka składników, równych lub mniejszych od 100 i mnoży się kolejno, dodając do siebie częściowe iloczyny.

Przy dzieleniu nastawiamy dzielną (na taśmie) w rzędzie szczeliny, odpowiadającym dzielnikowi. Iloraz odczytuje się z lewej strony szczeliny: jest nim liczba orientacyjna taśmy, wykonana odmiennym kolorem.

Cyfry na dolnej krawędzi szczelin

wskazują najmniejszą liczbę, jaką nastawić można w tym rzędzie; jest to pożyteczną wskazówką przy dzieleniu.

Zastrzeżenie patentowe.

Przyrząd do mnożenia i dzielenia, znamienny tem, że taśma (g, h), nawinięta na parę wałków (b, b^1), przesuwana się przy przewijaniu wpoprzek szczelin (k, l, m, n), z odpowiednimi podziałkami, przyczem na taśmach (g, h) umieszczona jest obustronnie odpowiednio uszeregowana tabliczka mnożenia.

Stanisław Stefański.

